

INSPIRATIONS-PUNKTER
[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

17. oktober 2017
17/07124-9
ama-dep

Samråd i ERU den 26. oktober 2017 – Spørgsmål A-C stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF)

Spørgsmål A

På baggrund af de seneste oplysninger om hvidvask af milliarder kanaliseret igennem Danske Bank bedes ministeren redegøre for den danske indsats mod hvidvask og skatteunddragelse, herunder om ministeren mener, at der er tilstrækkeligt med ressourcer i SØIK i forhold til det kraftigt stigende antal indberetninger, der nu er steget til 18.000?

Spørgsmål B

Vil ministeren indkalde kredsen af partier bag den seneste politiske aftale fra juni 2017 om styrket indsats mod hvidvask m.v. i den finansielle sektor til en diskussion af sanktioner og muligheden for, at anklagemyndigheden fører sager til ende?

Spørgsmål C

Vil ministeren tage skridt til at sikre, at ansættelsesklausuler ikke forhindrer beskyttelse af whistleblowere, når samfundshensyn vejer tungere?

Indledning

- Jeg vil gerne takke for invitationen til samrådet og muligheden for at redegøre nærmere for de initiativer vi har iværksat for at styrke bekæmpelsen af hvidvask.
- Jeg vil besvare den del af spørgsmål A og B, der vedrører mit ministerområde, hvorefter jeg med formandens tilladelse vil overlade ordet til justitsministeren for hans besvarelse af de to spørgsmål. Herefter vil jeg afslutte med en besvarelse af spørgsmål C.
- Inden jeg besvarer de konkrete spørgsmål, vil jeg indledningsvist endnu en gang understrege, at der efter min opfattelse er tale om et uacceptabelt ledelsesmæssigt svigt, hvis danske banker medvirker til eller i øvrigt misbruges til hvidvask af penge.
- Her er det vigtigt at slå fast, at det først og fremmest er bankernes ledelser, som bærer ansvaret for, at reglerne overholdes. Det gælder også i forhold til at undgå at blive involveret i hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.
- Den seneste tids sager – senest sagen om overførelse af flere milliarder fra Aserbajdsjan til bl.a. flere politikere i Europa – har endnu en gang vist, at bekæmpelse af hvidvask og anden korrupsion er afgørende og skal tages seriøst.
- I den seneste sag har misbruget tilsyneladende fundet sted i perioden 2012-2014. Der er således tale om en hændelse, der er omfattet af de tilsynsreaktioner som Finanstilsynet tog initiativ til i 2016.
- Det er i den sammenhæng vigtigt at understrege, at bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering bør finde sted ved en fælles indsats mellem myndighederne og i samarbejde med den finansielle sektor.

- Der er min opfattelse, at den finansielle sektor nu forstår alvoren og sætter mange ressourcer ind på at bekæmpe hvidvask, og at det er afgørende at sektoren og myndigheder forener kræfterne på dette område.

Spørgsmål A – redegørelse for den danske indsats mod hvidvask

- Det leder mig til besvarelsen af spørgsmål A, og den danske indsats mod hvidvask.
- Vi har som bekendt allerede vedtaget en lang række initiativer, der væsentligt vil styrke indsatsen på hvidvaskområdet.
- Vi vedtog bl.a. før sommerferien en ny hvidvasklov, der indebærer en mere effektiv og risikobaseret tilgang til hele området.
- Med loven og den risikobaseret tilgang opnår vi, at myndighederne og sektoren kan fokusere deres ressourcer, der hvor behovet er størst.
- Med loven har vi også skærpet kravene til vekselbureauer, som bl.a. er blevet omfattet af en tilladelsesordning. Derudover har vi styrket muligheden for samarbejde på tværs af myndighederne, idet der i højere grad kan udveksles oplysninger mellem Finanstilsynet og SKAT.
- Derudover indgik vi i juni i år som bekendt en bred politisk aftale om en styrket indsats mod hvidvask i den finansielle sektor med en række væsentlige initiativer.
- Med aftalen bliver ”fit and proper” reglerne for ledelsesmedlemmerne i den finansielle sektor skærpet, så overtrædelser af hvidvasklovgivningen omfattes af ledelsesmed-

lemmernes ansvar efter disse krav. Det betyder, at ledelsesmedlemmer i finansielle institutter kan få frataget deres mulighed for at stå i spidsen for virksomhederne.

- Derudover vil vi skærpe bødesanktionerne for overtrædelse af hvidvaskloven, og indføre mulighed for at inddrage en virksomheds tilladelse ved grove overtrædelser af hvidvasklovgivningen.
- Ligeledes skal rådgiveransvaret skærpes, så det sikres, at man kan tage godkendelsen eller autorisationen fra rådgiveren i grove tilfælde af overtrædelser af hvidvaskloven.
- Finanstilsynet tilføres desuden yderligere ressourcer for derigennem at styrke hvidvaskbekæmpelsen.
- Endelig vil vi udarbejde en national hvidvaskstrategi, der skal sikre en koordineret og effektiv tilgang til området på tværs af myndighederne.
- Vi er i fuld gang med at rulle initiativerne ud.
- Finanstilsynet er blevet bevilget 6 mio. kroner til en styrket tilsynsmæssig indsats, og den indsats er allerede i gang. Der er oprettet en særskilt enhed, som skal håndtere sagerne på området og som snart er fuldt bemandet.
- Det er sigtet, at der allerede i år vil blive gennemført et større antal tilsynsbesøg på hvidvaskområdet og endnu flere til næste år.
- Reglerne for skærpelse af ledelsesmedlemmernes fit and proper og indførelsen af muligheden for at inddrage virksomhedens tilladelse ved grove overtrædelser af hvidvasklovgivningen fremsætter vi i indeværende folketingssamling.

- Som en del af den politiske aftale vedtog vi også at skærpe sanktionerne for overtrædelser af hvidvaskloven. Vi er i fuld gang med at udarbejde et bødekatalog, der skal vejlede domstolene og understøtte en betragtelig skærpelse af bødeniveauet for overtrædelser af hvidvaskloven. Jeg forventer at bødekataloget og deraf følgende forslag til lovændringer er klar i løbet af 2018.
- Derudover har Justitsministeriet iværksat arbejdet med at udforme en national strategi til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Den forventes at foreligge inden årets udgang.
- Aftalen indeholder også en række andre initiativer på justitsministerens område, som justitsministeren vil redegøre nærmere for om et øjeblik.

Spørgsmål B – Indkaldelse af partierne bag den politiske aftale til drøftelser

- I forbindelse med aftalen om at skærpe indsatsen mod hvidvask som vi indgik før sommer aftalte vi, at aftalepartierne bag den politiske aftale skulle mødes inden årets udgang for at gøre status på hvidvaskområdet.
- Jeg vil selvfølgelig indkalde til at sådant statusmøde.
- Som jeg netop har redegjort for indebærer aftalen en lang række initiativer til at styrke indsatsen mod hvidvask.
- Disse initiativer er vi – som nævnt – i fuld gang med at implementere, og som jeg mener vi bør give mulighed for at virke inden vi overvejer evt. yderligere initiativer.
- Med disse bemærkninger vil jeg med formandens tilladelse give ordet til justitsministeren.

Spørgsmål C – Beskyttelse af whistleblowere i finansielle virksomheder

- Formålet med kravet i hvidvaskloven om en whistleblowerordning er at sikre, at overtrædelser og potentielle overtrædelser af hvidvaskloven afdækkes hurtigst muligt.
- Det er vigtigt af hensyn til virksomhederne, deres medarbejdere samt offentligheden og samfundet som helhed.
- Da det oftest er de ansatte i virksomhederne, som er tættest på oplysninger om eventuelle overtrædelser af lovgivningen, er det særligt relevant, at de har mulighed for anonymt at indberette disse oplysninger til virksomheden via en særlig kanal, som er selvstændig og uafhængig af den daglige ledelse.
- Det er i den sammenhæng vigtigt at sikre, at whistleblowerne kan føle sig trygge, når de indberetter til ordningerne.
- Det følger derfor af reglerne om whistleblowerordningen i hvidvaskloven, at virksomhederne ikke må forhindre ansatte i at bruge whistleblowerordningen, f.eks. gennem ansættelsesklausuler. En sådan klausul vil være ugyldig.
- Ansatte, der bruger whistleblowerordningen, må desuden ikke blive udsat for ufordelagtig behandling eller ufordelagtige følger fra virksomhedens side.
- Reglerne om beskyttelse af ansatte, der bruger whistleblowerordningen, kan ikke fraviges til skade for den ansatte.
- Bliver man – til trods for reglerne – som ansat alligevel udsat for ufordelagtig behandling, herunder eksempelvis opsagt, har man krav på en kompensation.

- Jeg mener derfor, at vi allerede i dag har tilstrækkelige regler, der beskytter whistleblowere.
- Tak for ordet.